

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Кафедра перекладознавства імені Миколи Лукаша

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету іноземних мов

Світлана ВІРОТЧЕНКО

“30” червня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Методологія інтегрованого навчання предмета та іноземної мови
в контексті гуманітарних наук**
(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти	третій освітньо-науковий (доктор філософії)
галузь знань	03 – Гуманітарні науки (шифр і назва)
спеціальність	035 Філологія (шифр і назва)
освітня програма	035 Філологія (германські мови, література зарубіжних країн, перекладознавство) (шифр і назва)
вид дисципліни	обов'язкова (обов'язкова / за вибором)
факультет	іноземних мов

2025 / 2026 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету (інституту, центру) "30" червня 2025 року, протокол № 8

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

Черноватий Леонід Миколайович, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри перекладознавства імені Миколи Лукаша

Програму схвалено на засіданні кафедри англійської філології та методики викладання іноземної мови "26" червня 2025 року, протокол № 21
Завідувачка кафедри англійської філології та методики викладання іноземної мови

к.ф.н., доц. Ірина МОРОЗОВА

Програму схвалено на засіданні кафедри перекладознавства імені Миколи Лукаша "27" червня 2025 року, протокол № 17
Завідувач кафедри перекладознавства імені Миколи Лукаша

д.ф.н., проф. Олександр РЕБРІЙ

Програму схвалено на засіданні кафедри ділової іноземної мови та перекладу "19" червня 2025 року, протокол № 12
Завідувачка кафедри ділової іноземної мови та перекладу

д.ф.н., проф. Ірина ШЕВЧЕНКО

Програму схвалено на засіданні кафедри романо-германської філології "25" червня 2025 року, протокол № 17
Завідувачка кафедри романо-германської філології

к.ф.н., доц. Ірина ХОЛМОГОРЦЕВА

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Філологія (германські мови, література зарубіжних країн та перекладознавство)»
Гарант освітньо-професійної програми

д.ф.н., проф. Ірина ШЕВЧЕНКО

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету іноземних мов Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна "30" червня 2025 року, протокол № 7

Голова науково-методичної комісії факультету іноземних мов

к.п.н., доц. Анна КОТОВА

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни “Методологія інтегрованого навчання предмета та іноземної мови в контексті гуманітарних наук” складена відповідно до освітньо-професійних програм:

Третій освітньо-науковий рівень (доктор філософії)

спеціальності 035 Філологія

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни

Мета полягає у створенні теоретичної бази, необхідної для підготовки аспірантів до роботи викладачами у вищих закладах освіти. Зміст курсу передбачає систематичний виклад головних принципів інтегрованого навчання перекладу та іноземної мови в контексті гуманітарних наук. Курс пов'язаний із циклом інших теоретичних та практичних дисциплін навчального плану (Філософські засади та методологія наукових досліджень, Іноземна мова фахового спрямування, Переклад і міжкультурна комунікація).

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни

Сформулювати цілісне бачення шляхів інтегрованого формування комунікативної, перекладацької, соціокультурної та предметної компетентностей в процесі навчання мови та перекладу.

1.3. Кількість кредитів: 3

1.4. Загальна кількість годин: 90

1.5. Характеристика навчальної дисципліни

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов'язкова	
За вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
2-й	2-й
Семестр	
3-й	3-й
Лекції	
14 год.	4 год.
Практичні заняття	
4 год.	1 год.
Лабораторні заняття	
0 год.	0 год.
Самостійна робота	
72 год.	85 год.
У тому числі індивідуальні завдання	
не передбачене	

1.6. Перелік компетентностей, що формує ця дисципліна

Загальні компетентності

ЗК 4. Здатність працювати в команді дослідників і професіоналів-практиків для вирішення завдань у вітчизняному і міжнародному науковому просторі, володіти високим рівнем логічного мислення та soft skills.

ЗК 8. Здатність до критичної самооцінки, безперервного професійного розвитку й навчання протягом життя, зокрема в суміжних галузях знань, а також до продовження наукових досліджень на здобуття наукового ступеня доктора наук.

ЗК 9. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні й наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної сфери, її місця та зв'язків з іншими науками.

Фахові компетентності

ФК 3. Здатність генерувати наукову проблему, формулювати робочу гіпотезу дослідження, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових знань, у т.ч. на принципах міждисциплінарних досліджень.

ФК 4. Здатність вирішувати генеровану наукову проблему, створювати доказові теоретичні моделі досліджуваних феноменів, застосовувати новітні інструменти, методи й методики аналізу, залучати дані міждисциплінарних студій, зокрема, в ситуаціях, що потребують нових стратегічних підходів.

ФК 6. Ґрунтовне осягнення, збереження, творчий розвиток і популяризація основних досягнень науковців-філологів України та Харкова, зокрема, у сфері германістики, зарубіжної літератури, перекладознавства.

ФК 8. Здатність інтегрувати результати власних філологічних досліджень у професійну діяльність викладача закладу вищої освіти, літературознавця, перекладознавця чи редактора.

ФК 9. Здатність дотримуватися норм наукової етики та принципів академічної доброчесності у науково-дослідницькій, науково-педагогічній та інноваційній професійній діяльності у сфері філології.

1.7. Перелік результатів навчання, що формує ця дисципліна

ПРН1. Знати основні класичні та новітні філологічні концепції, фундаментальні праці конкретної філологічної спеціалізації, на засадах вільного і критичного мислення розуміти теоретичні й практичні проблеми, виокремлювати наукові лакуни та бачити перспективи їх дослідження.

ПРН2. Знати науковий доробок учених України і харківської лінгвістичної школи; цінувати, зберігати, поширювати їхні здобутки і творчо застосовувати у власних розвідках.

ПРН3. Формулювати робочі гіпотези для поглиблення й розширення наукових досліджень; генерувати та обґрунтовувати власні наукові концепції; застосовувати оригінальні та нестандартні підходи в науковій, освітній, професійній і соціокультурній діяльності.

ПРН4. Обирати адекватну методологію дослідження в сфері германістики, літературознавства, перекладознавства, застосовувати сучасні методи збору та аналізу даних, розробляти послідовні стратегії їх опрацювання в умовах наукової невизначеності, що потребує інноваційних підходів і прогнозування.

ПРН7. Організовувати викладання філологічних дисциплін у закладах вищої освіти з урахуванням сучасних освітніх завдань і принципів; наукових, нормативних вимог і методичних підходів; застосовувати різноманітні форми контролю та оцінювання ефективності навчальної діяльності студентів.

ПРН8. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність; формувати і реалізовувати стратегію професійного вдосконалення та безперервного саморозвитку протягом життя, зокрема через опанування soft skills.

ПРН9. Розуміти і втілювати принципи вільного громадянського суспільства, цілі сталого

розвитку ООН, дотримуватись цінностей класичного університету, в науці, в практичній діяльності, культурі, громадському житті в Україні і світі.

1.8. Пререквізити: Філософські засади та методологія наукових досліджень, Іноземна мова фахового спрямування, Переклад і міжкультурна комунікація.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Зміст
1	Переклад і види мовленнєвої діяльності.
2	Зміст комунікативної компетентності в Загальноєвропейських рекомендаціях з мовної освіти. Шляхи її інтегрованого формування в процесі навчання мови та перекладу.
3	Зміст компетентності перекладача в перекладознавчих дослідженнях та класифікаторах професій. Шляхи її інтегрованого формування в процесі навчання мови та перекладу.
4	Зміст соціолінгвістичного компонента в структурі комунікативної компетентності в Загальноєвропейських рекомендаціях з мовної освіти.
5	Шляхи формування соціолінгвістичного компонента в структурі комунікативної компетентності перекладача в процесі навчання мови та перекладу.
6	Зміст предметного компонента в структурі комунікативної компетентності в Загальноєвропейських рекомендаціях з мовної освіти.
7	Шляхи інтегрованого формування предметного компонента в структурі фахової компетентності перекладача в процесі навчання мови та перекладу.

3. Структура навчальної дисципліни

Номери тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Методологія інтегрованого навчання предмета та іноземної мови в контексті гуманітарних наук												
Тема 1	8	2		–	–	6						
Тема 2	14	2	1	–	–	11						
Тема 3	13	2		–	–	11						
Тема 4	14	2	1	–	–	11						
Тема 5	13	2		–	–	11						
Тема 6	14	2	1	–	–	11						
Тема 7	14	2	1	–	–	11						
Разом за розділом 1	90	14	4	–	–	72						
Усього годин	90	14	4	–	–	72						

4. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Переклад і види мовленнєвої діяльності.	2

2	Зміст комунікативної компетентності в Загальноєвропейських рекомендаціях з мовної освіти. Шляхи її інтегрованого формування в процесі навчання мови та перекладу.	2
3	Зміст компетентності перекладача в перекладознавчих дослідженнях та класифікаторах професій. Шляхи її інтегрованого формування в процесі навчання мови та перекладу.	2
4	Зміст соціолінгвістичного компонента в структурі комунікативної компетентності в Загальноєвропейських рекомендаціях з мовної освіти. Шляхи його інтегрованого формування в процесі навчання мови та перекладу.	2
5	Зміст соціолінгвістичного компонента в структурі комунікативної компетентності перекладача. Шляхи його формування в процесі навчання мови та перекладу.	2
6	Зміст предметного компонента в структурі комунікативної компетентності в Загальноєвропейських рекомендаціях з мовної освіти. Шляхи його інтегрованого формування в процесі навчання мови та перекладу.	2
7	Зміст предметного компонента в структурі фахової компетентності перекладача. Шляхи його інтегрованого формування в процесі навчання мови та перекладу.	2
Разом:		14

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Переклад і види мовленнєвої діяльності. Зміст комунікативної компетентності в Загальноєвропейських рекомендаціях з мовної освіти. Шляхи її інтегрованого формування в процесі навчання мови та перекладу. Зміст компетентності перекладача в перекладознавчих дослідженнях та класифікаторах професій. Шляхи її інтегрованого формування в процесі навчання мови та перекладу.	1
2	Зміст соціолінгвістичного компонента в структурі комунікативної компетентності в Загальноєвропейських рекомендаціях з мовної освіти. Шляхи його інтегрованого формування в процесі навчання мови та перекладу. Зміст соціолінгвістичного компонента в структурі комунікативної компетентності перекладача. Шляхи його формування в процесі навчання мови та перекладу.	1
3	Зміст предметного компонента в структурі комунікативної компетентності в Загальноєвропейських рекомендаціях з мовної освіти. Шляхи його інтегрованого формування в процесі навчання мови та перекладу.	1
4	Зміст предметного компонента в структурі фахової компетентності перекладача. Шляхи його інтегрованого формування в процесі навчання мови та перекладу.	1
Разом:		4

5. Завдання для самостійної роботи

№ теми	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
--------	--------------------------------	-----------------

		денна	заочна
1	Завдання 1, [1] (Базова література), 1-2 (Додаткова література)	9	
2	Завдання 2, 1-2 (Додаткова література)	9	
3	Завдання 3, [1] (Базова література), 3-5 (Додаткова література)	9	
4	Завдання 4, 1-2 (Додаткова література)	9	
5	Завдання 5, [1] (Базова література), 1-2 (Додаткова література)	9	
6	Завдання 6, 1-2 (Додаткова література)	9	
7	Завдання 7, [1] (Базова література), , 3-5 (Додаткова література)	9	
	Написання реферату за темою курсу обсягом від 10 000 знаків	9	
	Разом:	72	

6. Індивідуальні завдання

Не передбачено

7. Методи навчання

I. Ініціальні (викладач – студент):

1. Словесні (лекція, розповідь, бесіда), у тому числі – інтерактивні (опитування, дискусія, обговорення, оцінювання)

2. Наочно-візуальні (демонстрація схем, діаграм, таблиць, прикладів мовних структур, тощо), у тому числі – мультимедійні (мультимедійні презентації лекцій).

II. Респонсивні (студент – викладач):

1. Теоретичні: робота з першоджерелами, підручниками, інтернет-матеріалами, пошук необхідної інформації.

2. Практичні: виконання практичних підсумкових завдань за матеріалами лекцій.

8. Методи контролю

- опитування
- вирішення проблемних завдань
- спостереження
- співбесіда
- тестування
- самоконтроль
- залік

9. Схема нарахування балів

Поточний контроль (максимальна кількість балів)*				
Відвідування занять	Виступи на практичних заняттях	Підготовка реферату і презентація	Письмовий залік	Сума
18	24	18	40	100
60				

Загальна оцінка (максимум 100 балів) виставляється з урахуванням виступів на практичних заняттях, виконання письмових «Завдань для самостійної роботи» та заліку/іспиту.

Критерії оцінювання навчальних досягнень

Робота в семестрі оцінюється як сума балів за відвідування лекцій і занять, усні відповіді на практичних заняттях та самостійну роботу (максимум 60 балів):

- Відвідування – 18 балів (1 бал за кожну годину аудиторного навчання).

- Усні відповіді на практичних заняттях – 24 бали (максимум по 6 балів за кожну усну відповідь на чотирьох практичних заняттях)

- Самостійна робота (підготовка реферату і виступ з ним на практичному занятті) – 18 балів

Критерії оцінювання усної відповіді

(максимум 6 бали за кожну відповідь на практичному занятті)

аспект	кількість балів
Повнота розкриття теми: аналіз, порівняння і критичне узагальнення, наукових підходів	2
Адекватність наведених прикладів	2
Аргументованість, логічність й послідовність відповіді, адекватне використання термінології науки; переконливість викладу	1
Знання світової наукової літератури, у т.ч. новітньої, та доробку вітчизняної науки	1
Загалом за одну відповідь	6

Критерії оцінювання самостійної роботи - реферата

за вільно обраною здобувачем темою курсу

реферат (обсяг – мінімум 10000 знаків) відповідно до теми курсу подається на платформу Moodle і оцінюється викладачем максимально 18 балів (за умов самостійності та повноти висвітлення питання):

аспект	кількість балів
Структура роботи (наявність вступу, основної частини, висновків, списку літератури)	3
Формулювання у вступі актуальності, мети, об'єкта, предмета, завдань, матеріалу і методів дослідження	3
Повнота розкриття теми: аналіз, порівняння і критичне узагальнення, наукових підходів; знання наукової літератури, у т.ч. новітньої	4
Достовірність, логічність і аргументованість висновків	3
Оформлення тексту і списку літератури із дотриманням бібліографічних стандартів, визнаних МОН України	3
Академічна доброчесність і відсутність запозичень	2
Разом	18

Критерії оцінювання письмової залікової роботи

Залік проходить у формі письмового тесту:

платформа: Moodle, формат діяльності “есе”

обсяг: 8 рандомних запитань з вільною формою відповіді

час виконання: 80 хвилин

оцінювання: одне питання - максимум 5 балів, сумарно 40 балів

аспект	кількість балів
Повнота розкриття теми: аналіз, порівняння і критичне узагальнення, наукових підходів	2
Аргументованість, логічність й послідовність відповіді, адекватне використання термінології науки; переконливість викладу	1
Знання світової наукової літератури, у т.ч. новітньої, та доробку вітчизняної науки	2
Загалом за 1 питання	5

Мінімальна кількість балів, які повинен набрати аспірант – 50% учбового матеріалу семестру – 30 балів.

Аспірант допускається до підсумкового семестрового контролю за умови набрання мінімальної кількості – 30 балів.

Результати неформального навчання можуть бути визнані за наявності підтверджуючих документів (сертифікатів, довідок, описів навчальних програм), якщо вони засвідчують досягнення результатів навчання, співвідносних із цілями курсу.

Прикладами релевантної неформальної освіти можуть бути:

- онлайн-курси (Coursera, Prometheus тощо) за тематикою, дотичною до змісту навчальної дисципліни;
- участь у сертифікованих тренінгах і семінарах, присвячених темам, дотичним до змісту навчальної дисципліни;
- сертифіковані програми за тематикою, дотичною до змісту навчальної дисципліни, проведені міжнародними організаціями чи університетами.

Процедура визнання результатів неформальної освіти здійснюється відповідно до Порядку визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, в Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна. Рішення ухвалюється комісією факультету на підставі поданого пакета документів від здобувача освіти.

10. Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
0-49	незадовільно	не зараховано

11. Рекомендована література

Базова

1. Черноватий Л.М. Методика викладання перекладу як спеціальності : підручник для студ. вищих заклад. освіти. Вінниця : Нова Книга, 2013. 376 с.
2. Coyle, D. *CLIL: Learning Through a Foreign Language. Models, Methods and Outcomes*. London, 1999 : CILT.
3. Coyle, D., Hood, P., & Marsh, D. *CLIL: Content and Language Integrated Learning*. Cambridge, 2010 : Cambridge University Press.
4. Marsh, D. *CLIL / EMILE: The European Dimension: Actions, Trends and Foresight Potential*. 2002. UniCOM, Continuing Education Centre.

Додаткова

1. Арцишевська, А., Гриня, Н. & Кузнецова, Л. (). Запровадження CLIL методу у двомовному середовищі. *Молодий вчений*. 2021. 10.1. 1. DOI: 10.32839/2304-5809/2021-98.1-1.
2. Давиденко, О. В., Пономаренко, О. В. & Смелянська, В. В. (2024). Інтеграція технології CLIL у викладання англійської мови та зарубіжної літератури: переваги та виклики. Наукові записки. Серія "Психолого-педагогічні науки" (Ніжинський держ. ун-т ім. М. Гоголя). 2024. С. 35–46.
DOI: 10.31654/2663-4902-2024-PP-4-35-46.
3. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / пер. з англ. О.М.Шерстюк; ред. С.Ю.Ніколаєва. Київ : Ленвіт, 2003.

4. Лелека, Т. О. Використання методики CLIL у викладанні англійської мови. *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки*. 2022. №203. С.85–88.
DOI: 10.36550/2415-7988-2022-1-203-85-88.
5. Лисак, Г. Предметно-мовне інтегроване навчання (CLIL): дослідження його ефективності та застосування в освіті в Європі та за її межами. *Comparative Professional Pedagogy*. 2024. № 14(1). С. 10.
DOI: 10.31891/2308-4081/2024-14(1)-10.
6. Ольховська А. С. Розвиток фахової компетентності магістрів-перекладачів засобами інформаційно-комунікаційних технологій: теорія і практика. Харків: Харківський національний університет імені В.Н.Каразіна, 2018. 412 с.
7. Орлов, О. Методика контентного вивчення іноземної мови в умовах реформування мовно-літературної освіти. *Сучасні дослідження з іноземної філології*. 2024. 26. С. 360–368. DOI: 10.32782/2617-3921.2024.26.360-368.
8. Руднік, Ю. В. Методика предметно-мовного інтегрованого навчання (CLIL): світовий досвід. У: *Педагогіка та психологія: проблеми науки та практики* (Міжнар. наук.-практ. конф., Львів, 9 серпня 2013. С. 63–67.
9. Савченко, Н., Федорченко, Ю. & Туренко, Р. Методика CLIL під час викладання англійської мови студентам юридичних спеціальностей. *Сучасні дослідження з іноземної філології*. 2023. №24. С. 376–384.
DOI: 10.32782/2617-3921.2023.24.376-384.
10. Солощенко, В. Особливості реалізації предметно-мовного інтегрованого навчання (CLIL) як провідної методики навчання іноземних мов у Європі. *Вісник НУ «Чернігівський колегіум» ім. Т. Г. Шевченка*.
11. Ткаля, І. А., Черкашина, Н. І. & Огнівенко, З. Г. CLIL як глобальна тенденція сучасної світової педагогіки. *Проблеми сучасної освіти*. 2020. №11. С. 59–62.
12. Шевченко, І. Кордюк, О. Переваги використання методики (CLIL) в процесі навчання майбутніх вчителів англійської мови у сучасних ВЗО України. *Молодий вчений*. №6. 2018.
Zuyenko, M., Kravchenko, V. & Kohut, I. (2022). Мультилінгвізм та методологія CLIL в межах проєкту MULTIED ERASMUS+. *Естетика і етика педагогічної дії*. 2022. №25. С. 19–26. DOI: 10.33989/2226-4051.2022.25.256645.
13. Cardenas Pugo C.A., Paula Agustina Vélez Yanza P.A. Exploring the impact of CLIL on language acquisition in elementary-level english learners: A systematic literature review. *Pacha. Revista de Estudios Contemporáneos del Sur Global*, 2025. URL: https://www.researchgate.net/publication/391793559_Exploring_the_impact_of_CLIL_on_1_language_acquisition_in_elementary-level_english_learners_A_systematic_literature_review
14. CLIL METHODOLOGY IN TEACHING CANADIAN LITERATURE IN TERTIARY EDUCATION: SCAFFOLDING. *Humanities Science Current Issues*. 2025. URL: https://www.researchgate.net/publication/392214872_CLIL_METHODOLOGY_IN_TEACHING_CANADIAN_LITERATURE_IN_TERTIARY_EDUCATION_SCAFFOLDING
15. Esfandiar M. R., Seporaa T., Mahadia T. Translation Competence: Aging Towards Modern Views. *Procedia – Social and Behavioral Sciences*. 2015. № 192. P. 44-53.
16. Malmkjær K. What Is Translation Competence? *Revue française de linguistique appliquée*. 2009. Vol. XIV. P. 121-135.
17. Language, Culture, and Society: CLIL-based approach/ Viktoriya Andrushchenko, Olha Dovbush, Tetyana Lunyova, Olena Luzhanytsia, Maryana Natsiuk, Nataliia Pyliachyk, Liudmila Sukhovetska, Svitlana Virotchenko, Maryna Zaluzhna, Svitlana Zhabotyynska. 2023, Запоріжжя: ЗНУ. 139 с.
18. Management teams' attitudes towards the Implementation of Content and Language Integrated Learning in Moroccan secondary education: fostering multilingualism or perpetuating monolingual ideology. *Journal: International Journal of Bilingual Education and Bilingualism*. August 11, 2025. URL: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/14790718.2025.2539321>

19. The Common European Framework of Reference for Languages. Cambridge: Cambridge University Press, 2018.
20. Zakharevych, M. CLIL methodology in the context of an integrated approach to foreign language learning. *Молодь і ринок*. 2025.
21. Zela E., Jata E., Sherko E. Students' Perspectives on Implementing Content and Language Integrated Learning to Teach Business English at Agricultural University of Tirana, Albania. *Journal: Journal of Educational and Social Research*. 2025. RL
Link: <https://www.richtmann.org/journal/index.php/jesr/article/view/14229>

Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

EBSCO Publishing – багатoproфільна база даних, яка нараховує понад 4600 журналів. (Доступ з Інформаційного центру "Вікно в Америку", Центральна наукова бібліотека ХНУ імені В.Н. Каразіна)

Додаткові інформаційні ресурси розташовано на сторінці кафедри перекладознавства імені Миколи Лукаша ХНУ імені В.Н. Каразіна. URL: <http://foreign-languages.karazin.ua/ru/departments/english-translation-theory-and-practice/library-4>.